

GONIEC i ISKRA

(Dziennik dla wszystkich.)

Czasopismo humorystyczno-satyryczno-literackie, ilustrowane.

➤ Numer pojedynczy 20. ct. w. a. — Dodatek osobny dla nieprenumeratorów 10. ct. w. a. ➤

Goniec i Iskra wychodzi: 1., 10., i 20. każdego miesiąca, zaś **dodatek osobny** również **ilustrowany** 25 każdego miesiąca. Nadto, prenumeratorowie **Gońca i Iskry** otrzymują osobne *bezpłatne premia ilustrowane*. Prenumerata na **Gońca i Iskry** wraz z **osobnym dodatkiem i premiami** wynosi tak w miejscu, jak i na prowincji kwartalnie 2 złr., półrocznie 4 złr., rocznie 8 złr. **Dodatek osobny** dla nieprenumeratorów „Gońca i Iskry” kosztuje **10 ct. w. a.** W poznańskim i w Niemczech 16 marek rocznie, we Francji i innych krajach, oraz w Ameryce północnej 20 franków (4 dolary); rocznie w Ameryce południowej, w Brazylii, Australji innych częściach świata 25 franków — stosunkowo na kwartał i pół roku, Za ogłoszenia opłaca się 8 ct. za wiersz drobnem pismem, lub za jego miejsce. Nadesłane po 20 ct. od wiersza. Opłata od ogłoszeń większych stosownie do umowy. Za granicą ogłoszenia przyjmują wszystkie biura ogłoszeń. Prenumeratę i wszelkie należności przesyłać najdogodniej przekazami pocztowymi, lub w listach rekomendowanych, albo pieniężnych: **do Administracji Gońca i Iskry we Lwowie, ulica Kraszewskiego l. 23.** Z Ameryki najdogodniej przesyłać prenumeratę dolarami papierowymi *w listach rekomendowanych*, lub także przekazem pocztowym. — Listy powinny być frankowane. — Numera odnoszą się zawsze do mieszkania każdego miejscowego prenumeratora.

Właściciel i naczelny redaktor: *M. D. Chamski*

Posłowie na Sejm krajowy.

Adam Jędrzejowicz,

Poseł na Sejm Krajowy i do Rady Państwa, — Prezes Rady Powiatowej w Rzeszowie.

Jak już powiedzieliśmy w jednym z dawniejszych numerów *Gońca i Iskry*, w zamieszczeniu wizerunków posłów naszych, nie trzymamy się żadnego systematycznego porządku, ani pod względem stronnictw, do których posłowie należą, ani wpływu, ani stanowiska, ani, wreszcie, talentu, lub nauki — staramy się, jedynie, o to, aby zamieszczając grupę portretów, nie składać

ją z posłów wręcz sobie przeciwnych przekonań.

Poseł Adam Jędrzejowicz, którego dziś wizerunek zamieszczamy, należy do stronnictwa konserwatywnego i jest jego, nie tylko siłą, lecz i ozdobą. Rodzina Jędrzejowiczów, acz nie utytułowana cudzoziemskimi godnościami, należy do najlepszej szlachty, której klejnot o wiele przewyższa dostoj-

jeństwo rodzin zagranicznej arystokracji, szczególnie też niemieckiej. Rozporządzając znacznym majątkiem osobistym, poseł Adam Jędrzejowicz stanął na niezależnym stanowisku równie względem swoich przyjaciół, jak i tych, z którymi się różni w zapatrywaniach i przekonaniach -- enota to tak pożądana w pracy publicznej, że jest ona głównym warunkiem korzyści i pożytku z tego, co się na niwie ogólnej robi dla społeczeństwa. Jako poseł, Adam Jędrzejowicz od dłuższego czasu pracując na roli parlamentarnej, rozporządza niezwykłym zasobem rutyny, doświadczenia i bystrości w sprawach publicznych, a wszystko to oparte jest na głębokim, wszechstronnem wykształceniu i wykwintnych formach towarzyskich. Mówca z posła Adama Jędrzejowicza spokojny, wytrawny, panujący silnie nad przedmiotem i argumentujący dosadnie, przekonywająco, a jednak bez żadnej afektacji. Poseł Adam Jędrzejowicz, jest oddawna prezesem rady powiatowej rzeszowskiej i tam, jako obywatel, patriota i gospodarz położył niespożyte zasługi zjednawszy sobie ogólne, niepodzielne, bezwarunkowe uznania i cześć tak wśród inteligencji, jak i wśród włościanstwa i małomieszczan. Ostatnie wybory do rady państwa, były tego wymownym dowodem.

Poseł Adam Jędrzejowicz, jak, zresztą, portret jego wskazuje, znajduje się w najpiękniejszych latach męskich i w tym pełnym rozwoju sił intelektualnych, które wróżą, że karjera publiczna przed nim bardzo szeroka, a choć droga po niej, nie łatwa i kamienista, trzeba się posuwać dalej nie spuszczać z oka obowiązku, naszych ideałów i pożytku dla kraju — co też poseł Adam Jędrzejowicz wypełnia z całą sumiennością i gorliwością obywatelską.

O d r ę k i.

== Królestwo Madyanu, król Friedman i trzydziestu poddanych.

W Arabji stała się rzecz paskudna: królestwo Madyanu upadło, a król jego Friedman I, zniknął tak, że po nim, ani dymu, ani popiołu. O tym Friedmanie, to różnie ludzie gadają: — jedni mówią, że to sobie jest zwyczajny żydek z Krakowa; drudzy twier-

dzą, że to człowiek bogaty i uczony — i baron nawet, czy hrabia w dodatku; inni wreszcie, że to oszust, czy „miszygien“. Dość, że ten Friedman, któremu laury Hirschowe spać nie dawały, postanowił koniecznie założyć także kolonję żydowską, ale nie w Ameryce, tylko w ojczystych stronach, w Arabji, a mianowicie w znanym z Biblii kraju Madyanie. Znalazło się więc trzydziestu żydków śmielszej natury, którzy się na tę wyprawę kolonizacyjną, wraz z rodzinami, zgodzili. Zaprowadził ich Friedman do ziemi obiecanej, do Madyanu, gdzie im nikt wstępu nie bronił i nazwał się ich królem. A ponieważ był w Pruszech i chciał z króleswa swego uczynić państwo militarne, począł tedy trzydziestu poddanych swoich po całych dniach ćwiczyć w mustrze i w obrotach wojennych; miał zaś do tego pomocników, w osobach dwóch wysłużonych podoficerów austriackich, których zabrał z sobą i mianował swoimi ministrami. — Nie podobało się to improvisowanemu Madyanitom. — „Co to jest? — mówili — od rana do nocy mustrować się z karabinem i brać jeszcze po łbie kijem, a jeść przytem same suchary i popijać wodą — to nie jest żaden interes!“... Gdy szemranie to doszło do uszu króla Friedmana, porwał się, jak lew i kazał przywódcę rokoszu rozebrać do naga i wypędzić na pustynię, gdzie w kilka dni znaleziono go na pół nieżywym; dopiero jakiś litościwy beduin przywiózł go na wielbłądzie napowrót do Madyanu. Gdy zaś ujrzał go król, kazał go zaszyć w worek i wrzucić do morza. Na ten widok, reszta madyanitów stanęła przed królem, jak jeden mąż i poczęła się domagać, aby ich odwiózł napowrót do Europy. Jakoż, rad nie rad, spełnił ich żądanie, kazał im wsiąść na okręt i popłynął z nimi na morze. Pewnego, jednakże, pięknego poranku, kazał im wysiąść na pusty ląd, niby dla odpoczynku i dla nabrania świeżej wody, której tam nie było, a w nocy zabrał im odzienie i buty, i uciekł z okrętem, zostawiając ich w samej bieliznie przemysłowi własnemu. Kilkanaście dni tużali się nieszczęśliwi ex-madyanicy, aż nareszcie dobili się w okolice Suez, gdzie znaleźli wprzód wysłane żony i dzieci, które ich poznać nie mogły. Ztąd wyprawiły ich dalej jakieś litościwe dusze het, het, aż do — Mysłowic, zkąd znowu zabrano ich podobno do Ameryki. Król wraz z ministrami przepadł, jak kamień w wodzie.

Taka jest smutna historia nowego królestwa madyanitów.

— Nie dobrze Sarze Bernhardt w Ameryce.

Czytamy w *Polonji*, tygodniku polskim, wychodzącym w Ameryce, w Baltimore — piszą tam z Minneapolis: „Sara Bernhardt jest chorą i nie była w stanie wczoraj wystąpić na scenie. Cierpi ona na rozdrażnienie nerwów, które jest częściowo skutkiem doznanych w St. Louis nieprzyjemności. Właściciele hotelów w tem mieście nie chcieli jej wydzierżawić pomieszkania, albowiem Sara włóczy ze sobą całą menażerję węzów, małp i innych zwierząt i tylko z trudnością znalazła przytułek. Kilka z jej ulubionych zwierząt zachorowało również, a okoliczność ta jeszcze bardziej pogorszyła jej humor. Jej zaangażowanie w St. Paul również jest cofnięte. Spodziewać się należy, że kilkodniowy spokój pacjentkę znowu postawi na nóżki.“

Inne gazety amerykańskie znowu donoszą, że Sara Bernhardt zmuszona jest nie raz nocować w wagonie kolejowym, bo jej nie chcą puszczać do hotelu, ani do mieszkań w prywatnych domach. Bez ceremonji też, publicznie po pismach, nazywają ją „znarowioną i nerwową francuzicą“.

Wstałam rano...

Wstałam rano, raniusieńko
Tak rano,
Że aż zorzę zawstydziałam
Różaną.
I pobiegłam sama jedna
W gęsty bór,
I spłoszyłam jeszcze śpiących
Ptaszek chór.

I wnet w sercu się zbudziło

Pytanie:

Co też mi się zato dzisiaj

Dostanie?

Bo wszak mówią starzy ludzie:

„Kto wstaje

Raniusieńko“, jak ja „temu

Bóg daje“..

Chwytam kwiatek — leez mi w rękę

Opadł kwiat:

Chwytam promyk — ale promyk

Nagle zbladł;

Pieśń słowiczą chwytam uchem,

Ściechła wraz,

I sposępniał w jednej chwili

Cały las!

Więc już czekam, co Ty Boże

Sam mi dasz?

W tem mi zwiędły listek z drzewa

Spadł na twarz;

Spadł i rosa, zimną rosą

Oblał ją

Bo był cały zapłakany,

Niebios łzą...

.....

Czyliż serce me uwiednie

Jak ten liść?

Czyż nie będę jak on wiedzieć

Kędy iść?

Czyż mnie losy tak pognają

Tułacze

Że sam Anioł — Stróż nademną

Zapłacze?

Córka Socjalisty.

Powieść z angielskiego.

(Ciąg dalszy — patrz Numer 9).

Stella aż nadto dobrze знаła ten drugi głos. Był to głos tej imponującej pani, którą spotykała czasem na kurytarzach, lub w ogrodzie i która zawsze przechodziła koło niej namarszczona, w wyniosłym milczeniu. Znała twarz i postać, do których ten głos należał.

— Będzie to wielka zmiana dla tak wypieszczonego kanarka.

— To wina Huberta, nie moja — odparła milady chłodno.

— Tak, to była jedna z tych niedorzeczności, które się rozumnym ludziom trafiają — prawil głos drugi. — Gdybym był na miejscu mamy, usunąłbym ją z domu, jak tylko wyzdrowieje i oddał do domu przytułku, lub innego jakiego zakładu. Jest ich przecież dosyć. Mama pozbędzie się kłopotu, a i dla niej nawet lepiej się stanie, bo się tam prędzej na dobrą służącą wykształci, niż gdyby została tu, gdzie idjotyczna pobłażliwość Lashmara zawsze jej będzie przytomną.

— Powiedziałaś ci, że chcę ją wychować pod mojem okiem — odparła milady twardym głosem.

Była ona z tych kobiet, które nie znoszą oporu, zwłaszcza też, jeżeli opór pochodzi od ich własnych dzieci. Lubiła rządzić i myśl przewodzenia nawet nad takim bezsilnym biedactwem, jak córka Boldwooda, nęciła ją.

— Wychowam ją pod własnem okiem — powtórzyła. — Będę pilnować, aby się właściwie pokierowała, a przedewszystkiem, aby zrozumiała, że jako bezdomna sierota, sama o sobie myśleć powinna.

— Bezdomna sierota! — powtórzyła Stella cichutkim szeptem. — O kimże oni rozmawiali? Czyżby o mnie? Przypomniało jej się, jak Werner unosząc się raz nad dobrem sercem Lashmara, powiedział jej, że gdyby nie jego wspaniałomyślność, byłaby bezdomną sierotą, a teraz milady mó-

wiła o bezdomnej sierocie, którą niedorzecznie wychowywano...

— Jak tylko wyzdrowieje, będzie musiała zacząć nowe życie!

— Jak tylko wyzdrowieje! — powtórzyła Stella. Tak — to o niej mówili. Jakim sposobem dostała się w moc tych dwojga nieprzyjaciół? Chcą jej zatruć jej szczęśliwe życie. O! gdzie lord Lashmar? Gdzie lord Lashmar? Czemuż nie przychodzi i nie położy tamy ich okrutnym zamiarom. Biedna Stella załamała ręczki rozpacznie i słabym głosem wykrzyknęła:

— Lordzie Lashmar! lordzie Lashmar!

Do pokoju weszła milady.

— Obudziłaś się, dziecko? — zagadnęła ta ostatnia.

— Proszę, niech lord Lashmar do mnie przyjdzie — zawołało dziewczętko żałośnie.

— Czego chcesz od lorda Lashmara? Leż spokojnie, nie masz jeszcze dosyć sił, żeby siedzieć na łóżku. Przysię ci Betsy.

— Nie, nie. Nie potrzebuję jej. Chcę widzieć lorda Lashmar.

Milady usiadła na krześle stojącym obok łóżka, ponura i surowa, jak zimny głaz.

Ubrana była w czerń od stóp do głów i to nie w tę bogatą, błyszczącą czerń, w jakiej Stella zwykła ją była widywać; — w czerń będącą połączeniem atlasu, aksamitu i dżetu, ale w matowej, wełnianej, skromnej sukni, pokrytej krepą.

— Nie zobaczysz już nigdy twego dobrodzieja — odezwała się surowym głosem. — Nie zobaczysz już nigdy lorda Lashmara. Czy nie możesz domyśleć się, co znaczy ta moja czarna suknia?

— Umarł! — krzyknęła dziewczynka — a przypominając sobie nierozważnie przez Betsy wymówione słowo, jęknęła — To był jego pogrzeb! wykrzyknęła rozdzierającym głosem.

— Tak, moje biedne dziecko, twój dobroczyńca padł ofiarą wypadku, któregoś ty sama o mało nie przeplaciła życiem. Strata ta jest bolesną dla ciebie w tej chwili, choć na przyszłość może błogosławić ją będziesz. Nierozsądna pobłażliwość mego pasierba, mogła się stać zgubną dla ciebie w tem i przyszłym życiu.

Stella nie słyszała ani słowa z tego małego kazania. Rzuciła się na poduszki i płakała namiętym, nieutulonym dziecinny płaczem.

Umarł! Nie przyszło jej nigdy na myśl, że on mógł umrzeć. Umarł! Jakże często rozmawiał z nią o tem, co będzie, jak się zestarzeje, jak ona stanie się towarzystką jego późnych lat, osłodą i pociechą po wszystkich stratach i zawodach.

Umarł! Więc już nigdy nie spojrzy na nią temi głębokimi, zadumanymi oczyma, nie przemówi tym cichym, tklwym głosem, nie dotknie jej tą ręką, której miękka pieśczoła wydawała jej się zawsze jakimś błogosławieństwem.

— Mój aniele! mój przyjacielu! mój ojcze! — wykrzyknęła z boleścią. O! Boże! okaż się miłosiernym i pozwól mi umrzeć także!

Te słowa miały być jej ranną i wieczorną modlitwą na wiele, wiele następných dni.

ROZDZIAŁ IV.

K o p c i u s z e k.

Minął lipiec, przekwitły jego lilje i róże, skończyły się jego długie słoneczne dni i ciepłą rosą skrapiane noce. Nadszedł sier-

pień i choć lato było jeszcze w całej pełni, wieczory zapadały wcześniej.

Dla Stelli zaczęło się nowe życie. Było to życie do tego stopnia nowe, że dziecku zdawało się chwilami, iż umarło i po raz drugi narodziło się w tem samym miejscu, jakąś inną istotą. A nawet to miejsce, ten stary zamek, było jakby przeobrażeniem po śmierci lorda Lashmara. Stella nie zamieszkiwała już w swoich ślicznych, wieżowych pokojkach i na inny krajobraz wyglądała przez okna. Biblioteka i ogród, gdzie niegdyś bujała tak swobodnie, stały się dla niej zamkniętym światem. Nie miała prawa już tam wchodzić, tak jak dzieci stangreta, lub siostrzenicy gospodyni; przeniesiono ją do zajmowanego przez służbę zamkowego skrzydła, którego okna wychodziły na stajenny dziedziniec.

W Lashmar-Castle było jedenaście pokojówek. Najdawniejsi mieszkańcy Lashmar-Castle nie pamiętali najmniejszego odstępstwa od tej tradycyjnej liczby. Jedną z nich stała się obecnie Betsy, a Stella pod jej kierunkiem miała odbywać swój służbowy żywot. Przez pamięć na zmarłego lorda, miano jej oszczędzać cięższych robót, nie groziło jej ani palenie w piecach, ani noszenie węgla, ani szorowanie podłóg — bynajmniej. Przeznaczono ją do garderoby, do szycia, a nawet, gdyby się okazała zręczną, do najwyższych w hierarchji garderobiany zaszczytów, do osobistej usługi samej milady.

— Ty się trochę starzejesz, moja Barker — rzekła lady Lashmar do swojej pierwszej panny służącej — gdy ta dziewczyna dojdzie do lat ośmnastu, będę potrzebowała kogoś, coby cię zastąpił.

Barker wstrząsnęła głową i zesznurowała usta.

— Nie zdaje mi się, żeby miss Stella przydała się kiedyś milady w taki sposób — zaczęła wątpić.

— Ile razy mówiłam ci, abys jej nie nazywała miss Stellą?

— Chciałam powiedzieć, że ze Stelli nigdy służącej nie będzie. Nasz świętej pamięci pan zanadto ją rozpieścił.

— Jest tak młodą, że może zacząć żyć na nowo — rzekła milady z surową powagą. Jedną z największych klęsk obecnych, jest zbyt wysokie kształcenie klas niższych, które wytwarza mnóstwo młodych kobiet, pragnących być doktorami i prawnikami, zamiast żeby z nich były uczciwe żony i matki. Jest i mnóstwo młodych mężczyzn, którzy wolą umrzeć z głodu przy piórze i atramencie, zamiast się kierować na porządnych rzeźników i piekarzy. Liczę na ciebie Barker, że wybiesz jej wszystkie te nedorzecznosci z głowy. Jeżeli raz jeszcze o tych jej narzekaniach usłyszę, posłę ją do zarobkowego domu.

Po takiej groźbie, Barker już słowa dodać nie mogła. Znała ona żelazny charakter tej pani, której od piętnastu lat wiernie i z bezgranicznym posłuszeństwem służyła.

Stella zaczęła swój nowy tryb życia dosyć ulegle, ale każda jego chwila była dla niej męczarnią. Dziecko wychowane z taką starannością, musiało z konieczności wzdrygać się i otrząsać na każdy szczegół swojej obecnej smutnej egzystencji. Krzykliwe głosy, tłuste żarty, śmiechy i kłótnie służby, wszystko to działało na jej nerwy w sposób bolesny. Gdyby już była dorosłą osobą, byłaby umiała stworzyć sobie

nowy świat własny; byłaby umiała zamknąć się w nim i żyć; ale Stella była jeszcze dzieckiem.

Wygnano ją z tych ślicznych pokojów, w których pięć lat szczęśliwych przeżyła. Odebrano jej także wszystkie skarby, wszystkie zabawki, podarki, a co najgorzej, jej ukochane książki.

Lady Lashmar spełniła rolę anioła mściciela, ognistym mieczem wyganiającego biedną ludzkość z raj, w sposób najprostszy i najgorszy. Jak tylko Stella wyzdrowiała na tyle, że mogła wychodzić z pokoju, kazała ją przenieść do służbowych pokojów, zamknęła jej dawny apartament i klucz do kieszeni włożyła.

— Później się namysle, na jaki użytek obrócić będzie można te pokoje — rzekła. — Najprawdopodobniej przydadzą się, kiedy lord Lashmar zaprosi gości na polowanie.

W początkach Stella czuła się zbyt nieszczęśliwą, żeby móżdż myśleć o swoich utraconych skarbach. Później dopiero wypłakawszy się w garderobie, przypomniała sobie o książkach i zaczęła prosić Betsy, żeby je przyniosła.

Pocziwa Betsy pobiegła na wieżę, a znalazłszy pokoje zamknięte, udała się do swojej ciotki Barker, jako jedynej bezpiecznej drogi porozumienia się z milady.

— Czy można dać Stelli trochę książek, jakie na wieży zostały? — zapytała Barker w godzinę potem, przygotowując do obiadu suknię milady, podczas gdy zręczna pokojówka Celestyna czesała piękne włosy dumnej pani.

— Nie — odpowiedziała milady stanowczo. — Czytanie dla młodej dziewczyny w jej położeniu jest pewnym rodzajem próżniactwa. Middleham powiada, że nie ma pojęcia o najzwyczajniejszym szyciu.

Middleham była przełożoną nad pokojówkami, najstarszą służącą w Lashmar Castle. Pod kierunkiem tej surowej dozorczyńcy Stella miała się kształcić w nauce szycia.

— Doprawdy, ta dziewczyna igły nawet porządnie trzymać nie umie — oświadczyła Middleham po pierwszych próbach.

— Lord Lashmar nie lubił, żebym się ręcznymi robotami zajmowała — wyjąknęła Stella płacząc.

Middleham ruszyła ramionami:

— Co było a nie jest, nie pisze się w rejestr — rzekła. — Teraz będziesz musiała zajmować się niemi, a nie, to cię posłę do domu sierót!

I rozejrzała się do koła, jak gdyby coś bardzo dowcipnego powiedziała.

Pokojówki zachichotały z cicha, aby jej się przypodobać. Lękały się jej i nienawidziły ją wszystkie.

O! jak te dni wlokły się ciężko i ponuro dla biednej Stelli! Jakże nienawiedziła tych obiadów przy stole służących. A potem, te długie godziny spędzane nad nudną robotą przy oknie, z którego widać było kamienny dziedziniec, wyziewami stajennymi przesiąknięty. O! jak wtedy majaczyły jej się przed oczyma wyobraźni cieniście aleje parku i ukwiecone brzegi rzeki, na której falach spokojnych spędzała z lordem Lashmarem gorące letnie dni. Myślała, czy też nowy lord Lashmar rozkoszuje się teraz w tym ślicznym statku, którego karmazynowe poduszki, kobierce ze skór baranich, tak żywo stały jej w pamięci. Podniosła oczy ku letniemu niebu,

jedynej pięknej rzeczy, którą ze swego więzienia widzieć mogła i wzdychała.

O piątej podawano herbatę w pokoju gospodyni. Była to chwila jeszcze nieznośniejsza dla Stelli, niż obiadowa godzina. Zdawało się biedaczce, że pokojówki nigdy tak głośno się nie śmiały i tak mądrze nie dowcipkowały, jak kiedy rozpieirając łokcie na stole, niosły do ust wielkie, ciężkie filiżanki z gorącym napojem.

Betsy była dla niej dobrą i tamte także nie chciały jej dokuczać, ale nie mogły zrozumieć skrytych udreczeń tej biednej, młodocianej, rwącej się do innego świata duszyczki.

Nie oszczędzały jej wrażliwości w opowiadaniu o zmarłym lordzie. Rozszerzały się nad wszystkimi szczegółami wypadku: jak lord uderzył głową o twardego gościnnic i zabił się na miejscu, jak Stella wyleciała szczęśliwiej na przydrożną murawę, jak ją bezprzytomną przywieziono do domu i doktor powiedział, że dostała zapalenia mózgu, że z nią źle być może. Za to starymu panu Wernerowi i służacemu, tak jakby się nic nie stało. Służący podrapał się trochę i potłukł, a stary dzentelman, który na niego upadł, wstał zdrowiuteńki. Stella pytała, co się dzieje z panem Wernerem, ale powiedziano jej, że zaraz po porzebie wyjechał. Tak więc, nawet ta pociecha jej nie została.

Ale ze wszystkiego najgorszą była dla niej noc. Sypiała w małym łóżečku w obszernej sypialni, przeznaczonej dla pięciu drugorzędnych pokojówek. Był to wielki, nagi pokój, podobny do wspólnej sali w więzieniu. Okna wychodziły na przeciwległy, kamienny mur i były okratowane, co uzupełniało złudzenie więzienia.

Stellę posyłało o godzinie ósmej na spoczynek, o ósmej, tak najpiękniejszej godzinie letniego wieczora, podczas gdy ptaszki kończyły swój świergot, a kwiaty zaczynały ledwo zamykać swe kielichy. Ale Middleham była na tym punkcie nieubłaganą i biedne dziecko musiało z uderzeniem zegara zdejmować swą czarną, łzami poplamioną sukienkę, odmawiać długie żałosne modlitwy i kłaść się na twarde posłaniu.

Ale sen nie przychodził. Znękanie oczy nie zamykają się tak łatwo, a przy tem Stella wiedziała, że o wpół do jedenastej pięć hałaśliwych dziewczyn wpadnie tu ze śmiechem i krzykiem, że zaczną rozmawiać o swoich kawalerach i kłócić się po trochu między sobą i że to potrwa dobrą godzinę, zanim sen ostatecznie je zmorzy. Biedactwo leżało wtedy z zamkniętymi oczkami, siłąc się nie słuchać, ale to nie pomagało. Dziewczęta te były po większej części dobre i uczciwe, skromne nawet na swój sposób, ale ich jednostajne rozmowy, bezsensowne żarty i przycinki, były męczarnią dla delikatnych uszu wrażliwego dziecka.

Codziennie utrapienia, bezsenne noce i utrata apetytu, zrobiły wkrótce swoje. Stella zaczęła mizernieć i wyglądać gorzej, niż przy pierwszym z choroby powstaniu. Pocziwa Betsy zaniepokoiła się i zaczęła badać dziewczynkę.

Stella wybuchnęła płaczem i otworzyła duszę przed swoją dawną opiekunką. Ach! czuła się tak nieszczęśliwą! Nie cierpiała szwalni, nie cierpiała Middleham, ale nade wszystko nienawidziła pokoju, w którym jej kazano sypiać i słuchać paplaniny dziewcząt.

Jak chce...

— A to co?!...
 — Cicho! przebrałem się za osła i tak pójdę z wizytą do Weiuralskich.
 — Ale, jak ci to do twarzy, mój mężu — wcale ładny z ciebie osioł!...
 — Widzisz — twój mąż, jak chce, to wszystko potrafi..

Sprawa załatwiona...

— Pamiętaj Maniu, że to miłość wieczna —
 A choć odjeżdżam, przestrzeń jej nie złamię!...
 — O bądź spokojny! serce me nie kłamie.
 Ona jest w sercu — ona tam bezpieczna...
 — Lecz, Maniu, jeśli wypadek tak działa,
 Że się konkurent o twą rękę zgłosi,
 Że mama będzie ciebie namawiała
 I do ołtarza koniecznie poprosi —
 Co wtedy zrobisz?... zniszczysz me marzenie?...
 — Nie — w liście poproszę cię o... pozwolenie...

— Nie spiam prawie — dodała żalśnie. — Leżę całą noc z otwartymi oczyma i czekam, rychło świt przez kraty zabłyśnie.

— To nie dobrze — rzekła Betsy — trzeba coś na to koniecznie poradzić.

Poszła do ciotki i obie kobiety zaczęły się wspólnie naradzać nad poprawieniem losu biednej sieroty.

Nad sypialniami służących, pod samym dachem, znajdował się małeńki pokoiczek ze skośnym sufitem, lecz którego okno wychodziło na boczną część parku i Betsy znająca lepiej, niż kto inny, usposobienie swej wychowanki, zrozumiała, że ciupka ta stanie się rajem spokoju i samotności dla Stelli.

Było tam czyste, żelazne łóżko i trochę sprzętów najprostszych, ale kiedy Betsy zaprowadziła Stellę do tego gniazdka pod dachówkami i powiedziała jej, że może się jak u siebie uważać, biedne dziecko wybuchnęło namiętym płaczem uszczęśliwienia.

— O! Betsy! Betsy! jakaś ty dobra! Więc jest ktoś, co mnie jeszcze kocha!

— Naturalnie, że cię kocham, moja lubko; kiedy żem ci inaczej mówiła; tylko nie śmiem sprzeciwiać się lady Lashmar, ale może kiedyś uda mi się wydobyć dla ciebie trochę tych twoich książek, za którymi tak bardzo tęsknisz.

Tegoż samego wieczora przyniosła Stelli z pół tuzina książek w fartuszkach. Middleham miała sobie oddany klucz od wieżowych pokojów i Betsy jakimś niepojętym podstępem zdołała wyłudzić go od surowej dozorczyni. W mgnieniu oka dobrała się do książek i zabrała z sobą.

Stella rozplakała się nad swymi odzyskanymi skarbami w małym pokoiku, którego okno wychodziło na wierzchołki drzew i na gwiazdy. Było tu Stelli cicho i spokojnie — żadnych już nie było śmiechów, gawęd; jedyne dźwięki zewnętrznego świata, jakie ją tu dolatywały, to było szczekanie psów i krzyki w parku.

I oto to dwunastoletnie dziecko, z cudowną cierpliwością zabrało się samo i bez żadnej pomocy do prowadzenia w dalszym ciągu tej edukacji, które nieszczęście w tak okropny sposób przerwało. Przy zbieranych dla niej przez wierną Betsy niedopałkach świec, siadywała późno w noc i uczyła się, słodząc sobie mozół suchej na-

uki myślą, że prowadzi dalej dzieło rozpoczęte przez swego dobroczyńcę.

— Gdy go zobaczę w niebie, będę mu mogła powiedzieć, com robiła — myślało często biedne dziewczątko.

Noce przepędzane nad książkami, w spokojnej samotności jej małego pokoiku, wywarły kojący wpływ na Stellę. Miała teraz jakiś cel, jakiś ideał, do którego dążyła, o którym mogła marzyć, ślęcząc nad igłą, lub siedząc przy wspólnym stole. Marzyła więc, że gdy dorośnie i nauczy się wielu różnych rzeczy, będzie pisywała książki, jak stary Gabryjel Werner i pracując w ten sposób, nabiera sobie tyle pieniędzy, aby kupić własny domek nad brzegami Avonu i zamieszkać w nim z wierną Betsy.

Nowy lord Lashmar wyjechał do Wiednia, nie rzuciwszy nawet okiem na biedną sierotę. Po pierwszej wymianie kilku słów w tym przedmiocie z matką, nie myślał już nawet, czy istota, nosząca nazwisko Stelli, żyje na bożym świecie. Ledwo ją znał i mało się tem zajmował, że jakies usta dziecka jedzą jego chleb, bo skąpym nie był; był zupełnie spokojnym o los tej narzuconej mu przez wypadek wychowanki, zostawiając ją w rękach matki.

— Zapewne zrobi z niej mama zdolną pannę służącą — rzekł niedbale. — Każe ją mama uczyć, czego potrzeba w tym kierunku. Przywiąże się pewno do domu i będzie z niej wierna i pożyteczna sługa, jak zwykle z takich wychowanic.

— Skoro są dobrze prowadzone.

— Nie wątpię, że mama to potrafi. Biedny Hubert był fantastą, marzył o zrównaniu stanów, dziecko to uważał za szczególną jakąś piękność, czego ja dopatrzeć nie mogłem, ale podobno o gustach dysputować nie można.

— Czy wiesz, że Danebrookowie wrócili do domu? Klarysa bardzo ładnie wygląda.

— Doprawdy! Zapewne nie wie, jak nosić swoją nową godność przedstawionej u dworu dorosłej panny — odparł młody lord.

— O! nie; jest słodką i miłą, jak zawsze. Jest coś dziecięco naiwnego w jej układzie. Powiadają, że była najładniejszą z występujących w tym roku panien. Tak przynajmniej głoszą wszystkie dzienniki.

— Dzienniki są zawsze skore w wysławianiu panny, której ojciec ma dobrą szkatułę — rozśmiał się Lashmar. — Tak,

kochana mammo, nasza okolica waha się jeszcze, czy ma cenić starego Jakóba Danebrook na milion, czy na sześć milionów, ale wszyscy zgadzają się na to, że jego ojciec był tkaczem. A, o ile mi się zdaje, my oboje, mammo, mamy zakorzenione uprzedzenia przeciw dorobkowiczom.

— W żyłach Klaryssy Danebrook płynie też i dobra krew, Wiktorze. Zapominasz, że matka jej jest Montmorency z domu.

— Czy ród liczy się po kądzieli? Zdaje mi się, że nie, ale wiem do czego zmierzasz, mammo. Klaryssa jest słodką, jak ciurki, Klaryssa jest ładną, jak kwiatek, Klaryssa jest dobrze wychowaną i ma matkę arystokratycznego pochodzenia. Nadto jest jedynaczką i dziedziczką kilkamiljonowej fortuny. Jednym słowem, jest jedną z tych wyjątkowo świetnych partyj, które na palcach zliczyć można. Lashmarowie są Bogu dzięki bogaci, ale mogliby mieć więcej, bo od przybytku głowa nie boli, a pieniądź — to potęga... Bogactwo, to dziś jedyna rzecz, którą ludzie cenią. Tak, wiem, że tak jest obecnie na świecie, ale mimo to, nie dam się zaprzędzić do wozu ciągnącego złote runo. Małżeństwo z Klarysą Danebrook wcale mi się nie uśmiecha. Może ją mama zapraszać do siebie, nic przeciw temu nie mam, jeżeli się w niej zakocham, ożenią się może... jeżeli nie, to choćby jej skarby liczyły się na miliony — nic mnie do tego związku nie zmusi...

— Czy myślisz, że chciałabym cię ożenić z kobietą, którejbyś nie kochał? — rzekła milady. Wiem, że wybór twój nie padnie źle, jak nie powinien. Jesteś zbyt dumny, żebyś się miał zniżyć do mezaliansu, jak się to teraz coraz częściej w naszej sferze zdarza. Tego się nie lękam.

— Masz słusność, mammo; nie jestem zapaleńcem i nigdy nie stracę głowy przez miłość...

— Co się tyczy Klaryssy, to istotnie bardzo lubię to miłe i ładne dziewczę — ale nie przeczę, że możesz wyżej sięgnąć.

— Droga mateczko, jeszcze czas myśleć o tem — rzekł Wiktor wesoło.

W październiku dopiero nowy lord Lashmar wrócił do domu, z dobranem towarzystwem młodych paniczów, dawnych swoich kolegów. Wrócił tylko na krótko, zobaczyć się z matką, ubić kilka bażantów i wyfrunąć znów do Paryża, lub Wiednia. Dwudziesto-dwuletni lord nie mógł sma-

Małe nieporozumienie.

- Nie ma u pana czasem jakiego przechodzonego chomonta?...
- Do czego pani?...
- Potrzebne mi dla męża...
- Jakto dla męża? Ja dla mężów chomont nie wyrabiam...
- Co pan tam gada!... Ja chcę chomonta dla mężowskiego konia, a dla męża ja już sama sobie uprząż sfabrykowałam i wystarczy mu na zawsze...

kować w cichem zamknięciu wiejskiem — życie uśmiechało się do niego i chciał go użyć.

Lady Lashmar przyjęła bardzo gościnnie przyjaciół syna. Nie wyjeżdżała z domu od śmierci pasierba, nie zmieniając bynajmniej trybu życia i zdawaćby się mogło, że tu nic się nie stało, po czym należałoby nosić żałobę. Tylko biedna Stella nosiła ją w duszy, a ta nieboga drżała nawet z daleka. usłyszawszy głos milady, przed którą uciekała z taką trwogą, jak gdyby miała ujrzeć śmierć z kosą w ręku. Nie spotkały się one ani razu od dnia, w którym okrutne usta dumnej pani powiedziały dziecku, że jej dobroczyńcy już nie ma na świecie.

Lady Lashmar nie była samą, gdy jej syn z gośćmi przyjechał. Nie chciała, żeby dom wydał mu się pustym i ponurym po rozrywkach naddunajskiej stolicy. Zaprosiła więc dwie swoje przyjaciółki, wdowy jak ona, lady Hillborough i lady Mac Allister, mającą dwie córki, co znów służyło za doskonały pretekst zapraszania Klaryssy Danebrook, która też przyjeżdżała tam chętnie. Panny grały w serso i wolanta; starsze panie czytywały książki, haftowały i pisywały listy — i czas mijał w ten sposób.

Przyjaciele lorda Lashmara, byli to wszystko młodzi ludzie dobrze wychowani, weseli, swobodni w obejściu i mający świetne widoki na przyszłość. Klaryssa była lekkiego usposobienia i nie łatwo przychodziło jej rozruszać się w towarzystwie mało znanych osób; ze swojej strony, panowie lękali się panien Mac Allister. W skutek tego, towarzystwo podzieliło się na dwie grupy: mężką i niewieścią, które trzymały się zdala od siebie.

— Myślałam, że ci to sprawi przyjemność, jeżeli zastaniesz tu parę miłych panienek — rzekła Lady Lashmar z wyrzutem do syna, po upływie jednego dnia, spędzonego przez młodzież na polowaniu, a następnie w fajczarni, podczas gdy panie same bawić się były zmuszone.

— Bezwątpienia, droga mateczko — odparł Lashmar wesoło — tylko, że nie widzę tu dotychczas żadnej, wyjąwszy Klaryssy, a ta choć ładniutka, ale znam ją oddawna i jakoś nie czuję do niej szczególnego pociągu. Ca zaś do panien Mac Allister, to wolałbym mieć do czynienia ze starym bakałarzem biednego Huberta. Jedną z nich spytała mnie na wstępie, co obecnie studjuję i czy znam ostatnie dzieło Lubocka? Takim pannom wstęp do domów powinien być wzbronionym, chyba do takich, z kąd wszystkich chce się wystraszyć. Prawdę rzekłszy, jedyną przyjemną tu osobą jest lady Oriana; miałbym ochotę oświadczyć jej się, ale się lękam odkosza... (Ciąg dalszy nastąpi).

Urywki.

Z Mirza-Schaffy.

I.

Krzywdą.

Krzywdę, plamę na honorze,
Tehórz odpuścić tylko może;
U kobiety — plon łez żyzny,
Zemsta — rzeczą jest mężczyzny.

II.

Brak dowcipu.

Kto chce dowcipu
Pokryć brak zbyt duży,
Ten niechaj milczy
I.. niech oczy mruży!

III.

O głupich.

Gdym po mądrość biegł z zapalem,
Głupcom — głupim się zdawałem,
A zaś mądrym, gdym był z nimi.
Głupi siebie zwą — mądrymi.

IV.

Do świętoszków.

Słowik wielkim jest grzesznikiem
Bo nie kracze, jak kruk krzywy...
Jam przeklęty przez świętoszków
Bo ją kocham, bom szczęśliwy!!

(„Reforma“ z Chicago).

Wizerunek szewca z własnego materiału.

Zegary i ludzie.

(Z hiszpańskiego).

Spreżyna u zegara — to żołądek u człowieka: jedna i drugi wprawiają w ruch cały mechanizm.

Bardzo trudno spotkać dwóch ludzi z jednakowym sposobem myślenia i także bardzo trudno spotkać dwa zegary, które by szły jednakowo.

Istnieją drogie, złote zegary z lichą konstrukcją i istnieją bogaci ludzie ze złem sercem.

Zegary się sprzedają i ludzie także.

Zegary biją — ludzi biją jeszcze częściej.

Są zegary, które się dzieciom kupuje, jako zabawkę i są ludzie, którzy są zabawką w rękach kobiet.

Zegar oznacza czas jednostajnem poruszaniem wahadła: „tik tak“. — Ludziom jednostajnie bije serce w piersiach.

Żonaty człowiek, jest jak angielski chronometr — jeden miesiąc trzyma go się na łańcuszku, a drugi bez łańcuszka.

Niestala kobieta podobna jest do zegara, który nigdy regularnie nie chodzi.

Lichwiarz podobny jest do zegara z kukłką, który pokazuje się w oznaczonym czasie.

Poeta — to zegar z muzyką — on ładnie gra, ale źle chodzi.

Mowcy — dyplomaci, nie są czem innym, jak repetjerami.

Zmusić kilku ludzi, by się zgodzili na jedno zdanie, to samo znaczy, co na kilku zegarach postawić wskazówkę na jednej godzinie; w ciągu trzech dni ludzie się pokłócą, a każdy z zegarów będzie wskazywał inny czas.

Kto pragnie wiedzieć, co mówią cztery kobiety, gdy są z sobą razem, znaczy to samo, jak wejść do zegarmistrza, gdzie dwadzieścia zegarów idzie, a każdy inaczej.

Zegar z wagami robi wrażenie postępowego stulecia: w miarę tego, jak wskazówki idą naprzód — wagi opuszczają się na dół.

Wymagać od zegara, aby szedł punktualnie, jest tak trudno, jak wymagać od człowieka, aby sumiennie spełniał swój obowiązek.

Prawie zawsze zepsuty zegar naprawia zegarmistrz, tak, jak człowieka, gdy choruje, leczy doktor — zdaje się jednak, że zegar łatwiejszy do wyleczenia.

Wyznanie.

„Kocham cię!“ niech za tobą biegnie to wyznanie
I budzi ze snów rannych, z wieczora kołysze —
Pieśnią słowiczą dzwoni — poi, jak haszysze —
I za modlitwą niechaj wobec Stwórcy stanie.

Niech „kocham cię“ nie milknie w srogim huraganie,
Niech czasem, jak zmęczone ptaszę, ledwie dysze —
Chmury zmienia w błękitny, mąci głuchą ciszę,
Noc rozświetla, jaskrawe łagodzi świtanie!

„Kocham“ — niech ci je każda przynosi godzina,
Niech moje „kocham“, wszystkie troski twoje grzebie,
Błogostawi twój uśmiech, łzę każdą przeklina!
Niech się gwiazdy w ten wyraz składają na niebie —
„Kocham“ — będę powtarzał tak długo jedyna,
Aż mi echa odniosą to słowo od ciebie!..

Juijan Łętowski.

Teatr — koncerty — widowiska.

Robert Djabeł, stary djabeł, który lata po świecie od lat kilkudziesięciu, pokazał w tym sezonie rogi i na lwowskiej scenie. Nie śpiewano tej opery u nas z kilkanaście lat. Wszelakiego rodzaju melomani twierdzą, że *Robert djabeł*, jest kopalnią muzycznej melodii, a pod tym względem, ma on już taką repertację, że maleńkie skrzywienie nosa np. na nużące nieco recitativa, uważa się za bluznierstwo i zbywa się pogardliwym uśmiechem nawet na takim obliczu muzyka, które ze względu na ładne bakenbardy, posiada arystokratyczny wyraz rodowego kamerdynera... Charakterystyczną cechą *Roberta djabła*, jest między innymi i to, że mimo djabelskiego długiego życia, nikt nie zna dokładnie jego treści, nawet ci, co w niem śpiewają i śpiewali. Oповіда ją każdy na swój sposób i zdaje, że i sam djabeł w tym *Djable* nie wie dobrze o co jemu i drugim, chodzi... Jestto jeszcze jeden więcej dowód, że nie chodzi o to w operze, co śpiewają, lecz, jak śpiewają i, jeśli muzyka ładna, to i tra la! la! wystarczy..

U nas *Robert djabeł*, „bez przechwałek“ dobrze był odśpiewany i wystawiony. Kolorsalną partję basową, w rzeczywistości niską, jak piwnica i punktowaną dla wielu bardzo dobrych basów, mimo swego przyrodzonego basso cantante — odśpiewał p. Jeromin nota bene po polsku, świetnie — djabli w piekle, niezawodnie, zadowoleni byli ze swego wysłannika. Forsowną partję Roberta tenorową, opowiadał p. Warmuth, śpiewał dobrze i okazał nawet pewne choreograficzne talenta w „prysiadach“ z ponętami baletniczkami... Drugą partję tenorową nie wielką, ale trudną, szczególnie duet z basem, bardzo poprawnie i ładnie odśpiewał p. Jerzyna. Piękny bas pana Zegarkowskiego, ujawnił swoje zalety w malej, ale dość wyrazistej partycje rycerza. Do pani Bussi, która śpiewała Alicję, mleczną podobno, siostrę Roberta, trzeba się, chyba przyzwyczaić — jest to śpiewaczka muzyczna, inteligentna, ale ta wokalna galareta, bezustannie podawana, choćby na legnminę, czy tam deser, przejeść się musi, nawet tym, którzy galarete lubią... Pani Camillo di Camillini, nowo urodzona włoszka z morganatycznego małżeństwa Drapalisów, śpiewała Izabellę; jest w tej partji koloratura, ale jest daleko więcej dramatyczności. Pani Camillo di Camillini wlała w tę partję dużo... ciepłej wody.

Balet, a na jego czele panna Seregni, bardzo efektownie spełnił swoje obowiązki.

Cała wystawa opery, była bardzo staranna.

Znaną, osiwiałą i podróżującą ciągle po wszystkich scenach, ale już dawno u nas nie grana, komedję Molier'a: *Chory z urojenia* wznowiono, dzięki panu Fiszerowi, d. 16 b. m. Tytułową rolę, silnie charakterystyczną ze sytuacjami tak drastycznymi, że tylko się je wybaczają Molierowi — grał znakomicie pan Fiszer i zbierał niezwykle oklaski. Sprytną subretkę Antosię, niespodziewanie, objęła pani Stachowiczowa i grała ją z niezwykłą werwą i humorem. Rozkochaną córkę, odegrała sympatycznie, miękko i z wdziękiem panna Czaplinska, której poprawną grą towarzyszył pan Trapszo. Dobrą parę komiczną: doktor i jego syn, stanowili pp. Feldmann i Walewski. Wyraziście, acz w malej roli rezonerskiej, wyszła postać brata chorego w grze p. Chmielińskiego. Z werwą aktorską, mając tylko jedną scenę, odegrał p. Szobert doktora, równie, jak p. Dębicki maleńką rolę aptekarza. Macochą była pani German notarjuszem p. Gasiński.

Maleńka uwaga. Dlaczego p. Fiszer, zamiast lekarstwo, mówi „medycyna“? To nie po polsku. Medycyna w mowie polskiej oznacza naukę, a nigdy to, co z recepty aptekarz robi.

W znanym poetycznym dramacie scenicznym Coppego: *Przechodzień*, ładnie przez Kaszewskiego przetłómaczonym, wystąpiły znów na naszej scenie panny: Rogusławska i Stępniewska. Tym razem debiut był mniej szczęśliwy — głównie z powodu niewłaściwego wyboru sztuki, która ze względu na swój deklamacyjny charakter, wymaga skończonych artystek. Panna Rogusławska w roli chłopca

była za szorstką i nie zdołała błędniego trubadura owiać poetycznym urokiem. Pannie Stępniewskiej lepiej się nieco powodziło w roli Silwiny, ale monotoność dykcji, dominowała nad wszystkim. — Musimy też zwrócić uwagę tych pań, że wybijanie nosowych dźwięków, nie jest, bynajmniej, zaletą dokładnej deklamacji, bo dźwięki takie nie powinny się zahaczać o ucho. Żółkowski, wprawdzie, z pewną predylekcją używał tych dźwięków, ale, co innego komiczna, lub charakterystyczna dykcja, a co innego uczuciowa, w której zbytnia interwencja nosa, sprawia nienaturalność i afektację.

Z krakowskiego świata artystycznego.

W salonach Towarzystwa sztuk pięknych oglądać można obecnie kilka nowych, a interesujących obrazów naszych artystów. Naczelne miejsce zajmuje wielki obraz K. Alchimowicza p. t. „Milda“, do którego treść czerpał artysta z mitologii litewskiej. Milda, bogini miłości, pokochała zwykłego śmiertelnika — rybaka. Mściwy Perkun za obrażoną dumę bogów — ciska na śliczną Mildę swe gromy, zabija rybaka i niszczy pałac bursztynowy bogini w głębiach wód Bałtyku. Nadobna bogini ucieka z przerażeniem przed gromami i potracą nóżką o leżącego bez życia rybaka. Widać wszędzie zgrozę i spustoszenie. Całość robi dobre wrażenie i mniej uderza widza strona kolorystyczna — przeważa siła dramatyczna. Za obraz ten artysta otrzymał na ostatniej berlińskiej wystawie nagrodę. — Wybitne miejsce zajmują trzy obrazy Siemiradzkiego: „Powrót z uroczystości Bachusa“, „Pokusa św. Hieronima“ i „Z pomocą i pociechą“. Ten ostatni obraz przedstawia dwie siostry miłosierdzia, spieszące z pociechą do chorej osoby. Obraz ten już został zakupiony. — Gersona są dwa obrazy: „K żmierz i Aldona“ i „Dolina Bramki w Tatrach“. Portret mężki p. Styki zaliczają do dzieł lepszych. P. Łuskiński dał 4 szkice olejne, jako projekta na sufit do nowego teatru krakowskiego. Z rzeźby musimy zwrócić uwagę na piękne prace p. Błotnickiego, a mianowicie: „Madonnę“ w medalionie brązowa terakota. Widać w pracy tej talent nieposłedni i uczucie rzewne. W biuście ks. S. Konarskiego, wykonanego także w terakocie, jest wiele prawdy i życia. Biust ten przeznaczony do parku Jordana.

Na brak koncertów w tym miesiącu skarżyć się nie możemy. Dnia 7. marca, odbył się w sali Tow. ubezpieczeń wieczór muzykalno-wokalny, urządzony staraniem pani Zofji Sienkiewiczowej, nauczycielki śpiewu ze współudziałem uczennic tejże, oraz p. Dżirytównej art. dram., pp. Hecka, Steibelta, Bukowskiego i Dąbrowskiego. Dochód przeznaczyła p. S. na restaurację katedry na Wawelu. Nie wchodząc tu w szczegóły wieczorku, nadmienić musimy, iż w odśpiewanych ustępach widać pracę i dobry kierunek nauczycielki, szczególnie zaś podnieść należy śpiew panny Siebau, która arję Thomasa z opery „Mignon“ z wielkim wdziękiem wykonała. Na wyszczególnienie zasługuje również młody zaledwie 16-letni uczeń prof. Bylickiego Dąbrowski, który tak solo fortepianowo jak i Sonatę Beethowena wspólnie z p. Heckiem wyborne odegrał. Cały wieczór wypadł dobrze i zostawił po sobie miłe wspomnienie. — Słynny kwartet smyczkowy Halmerbergera z Wiednia, wystąpił dnia 9. marca na wieczorku Towarzystwa muzycznego. Gra tych panów powinna służyć za przykład dla naszych artystów, ażeby choć w przybliżeniu dążyli do osiągnięcia takiego ensemble. Jakkolwiek produkcje podobne podnoszą poziom muzykalności miasta, jednak zaznaczyć tu musimy, iż celem Towarzystwa muzycznego nie jest *sprowadzanie artystów*, choćby i pierwszorzędnych — lecz *wykonywanie dzieł* większych choralnych z orkiestry itp. własnymi siłami — samo sprowadzenie do Krakowa choćby z gwiazd pierwszego rzędu — zostawić należy impresariom. — Dnia 11. b. m., odbył się w tutejszem Kole artystyczno-literackim wieczorek muzykalny urządzony staraniem Tow. muzycznego i profesorów Konserwatorium. *Maurycy Siber.*

Telegramy »Gońca i Iskry«

na cudzych drutach.

Nowy Sącz. Dr. Slavik wykonał operację w uszach tutejszemu sekretarzowi magistratu, który słyszy teraz, jak trawa rośnie.

Nowy Targ. Rajcy gminni nie mogąc się pogodzić w wyborze proboszcza, a mając aż trzech różnych kandydatów i prócz Fary, dwa kościoły w obrębie miasta, zamiast dzielić się na trzy stronnictwa, rozpisali konkurs na trzy probostwa, by spragnionym katorom uczynić za dość.

Rzeszów. Adwokat Fechtdegen zakłada akcyjne towarzystwo, którego celem będzie podkopywanie gospodarstwa gminnego.

Mościska. Burmistrz tutejszy z upoważnienia rady gminnej, wniósł podanie do władzy wyższej, aby w herbie miasta umieszczona była fujara.

Tarnopol. Do tutejszej okradzionej niedawno Kasy Oszczędności, nadszedł list rekomendowany z Brazylii, a w nim sto reńskich dla wstydzających się kraść w biały dzień.

Podwoleczyska. Aptekarz Metal odkrył lasecznika w wodzie sodowej, którą sam wyrabia.

Brody. Tutejsze towarzystwo muzyczne rozpięło konkurs na „Majufes“ z polskim tekstem.

Krynica. Znany z dawniejszych czasów finansista lwowski, tutejszy właściciel domu „pod Pagatem“, ma zamiar w tym sezonie urządzać u siebie maskarady i sam będzie się przebierał za kobietę... Sprowadził już sobie kilkanaście kostiumów damskich.

Kraków. Jeden z tutejszych artystów-malarzy, nadesłał projekt rysunku na kurtynę przedstawiający aktora w całych butach.

Kołomyja. Pomysłowy tutejszy księgarz Michta, zakłada w swojej księgarni pokój do śniadań.

Doniesienia różne prywatne i publiczne.

Dowiadujemy się, że pan Leopold Miłszewski, znany już polskiej publiczności baryton opery król. z Budapesztu, zamierza dać wieczór muzykalny z początkiem kwietnia. W wieczorku tym biorą udział znakomite siły muzyczne i artystyczne naszego miasta. Nie wątpimy, ani na chwilę, że publiczność licznie się zgromadzi, by dać wyraz uznania polskiemu artyście, który swego czasu niejedną łzę otarł, występując w teatrach i koncertach, przeznaczając cały dochód na różne cele dobroczynne. Bliższe szczegóły o tym koncercie doniosą afisze.

Odpowiedzi od Redakcji i Administracji.

W. Pani Przeorska w Samborze. Stała się pomyłka — przepraszamy. Prenumerata szanownej pani zapłacona do dnia 1. maja b. r.

Pan Justyn Trichtel w Śniatynie. Za zaległą prenumeratę winien pan jesteś nam 8 złr. — mimo piśmiennego zobowiązania, dotąd nie odesłałeś pan tej należności. — Przypominamy.

Wbny ksiądz Michniewski w Baltimore (Ameryka). Adres, stosownie do życzenia, zmieniliśmy i podług niego bieżące numera wysłaliśmy i wysłać będziemy. Co do prenumeraty, to takowa zalega za rok bieżący i wynosi 4 dollary.

Pytającemu się z Krakowa. Podobno wychodzi coś podobnego, ale dokładnie nie wiemy.

W. S. w Paryżu. Wiersz dla nas za długi i za... nudny.

„Demon“. „Ostatnie błyski“ i „Irydion półnoocy“ — nie pójda

N a d e s ł a n e .

Zakład masarski pod firmą Sosina w Tarnopolu, wyrabia doskonałe wszelkiego rodzaju wędliny i delikatesy masarskie, które nie ustępują w niczem zagranicznym tego rodzaju wyrobom, są smaczne, zdrowe i z wzorową czystością przyrządzane, a zawsze świeże i w wielkim wyborze. 5516-6-5.

Jak świadczy wiele świadectw lekarskich, z bardzo dobrym skutkiem w wypadkach rekonwalescencji po chorobach płuc, jakoteż po febrze położniczej, używany był **Cognac fabryki tokajskiej**, której generalnym reprezentantem jest p. A. Rosenthal we Lwowie. Przy tem nadmieniamy, że Szan. P. T. Publiczność może sprowadzać wprost od p. Rosenthala z głównego składu na próbę po 6, 12 lub 24 flaszek, które najspieszniej są wysyłane w oryginalnych skrzynkach. Cognac pierwszej fabryki tokajskiej nabywać również można w główniejszych handlach win i delikatesów, aptekach. Na żądanie wyśle reprezentacja cenniki i prospekta gratis i franco. 5584-1-1.

W Hotelu Europejskim we Lwowie

w restauracji jest nadkuchmistrem pan Jan Kudewicz. Zdolności kulinarne i sumiennosc pana Jana Kudewicza znane są szerokim kołom zamożnego obywatelstwa — to też kuchnia w restauracji Hotelu Europejskiego jest wyborna, a zdrowa, jak najczystsza źródłana woda. Potrawy w tej kuchni przyrządzane są nietylko wykwiłtne, ale co się zowie smacznie. Kuchnię pana Jana Kudewicza, która może zadość uczynić wszelkim, najbardziej wybrednym wymaganiom — z całą sumiennoscia wszystkim polecie należy, nietylko, jako restaurację na miejscu, ale i na wszelkie zamówienia, choćby najwykwintniejsze. (5531 3-3)

Zupy kondyzowane Leopolda Fausta we Lwowie. Po roztarciu w zimnej wodzie i krótkim zagotowaniu, otrzymuje się $\frac{3}{4}$ litra, względnie 4 talerze wybornej zupy. Na ten pożyteczny artykuł spożywczy zwraca się szczególną uwagę, gdyż w gospodarstwie domowym, równie jak i w podręcznych potrzebach, jest on niezmiernie wygodny, a jako posiłek zdrowy i dobrze odżywiający.

Adres fabryki: **we Lwowie, ulica Sykstuska l. 2.** 5579-4-2.

Znany zaszczytnie od bardzo dawna **magazyn Drexlerów we Lwowie**, oraz fabryka materaców i pościeli wszelkiego rodzaju i gantunku, odznacza się taką obfitoscia towarów, że bez przesady najwyższymi wymaganiami pod każdym względem zadowolnić może. Nieposzlakowana rzetelnosc, z jakiej slynie ta firma chrześcijańska i zacne obywatelskie stanowisko, jakie w mieście naszym zajmuje — zjednały jej szerokie i niepodzielne uznanie u publiczności, tak, że kupiecka firma Drexlerów, może służyć na wzór innym. (5538-8-7).

Zakład kąpielowy św. Anny

we Lwowie, ul. Akademicka l. 10

otwarty codziennie od godziny 6. rano do 9. wieczór.

Kąpiele Rzymsko-iryjskie — Łaznia parowa — Pływalnia na lato i zimę z ogrzaną wodą i powietrzem — Tusze letnie od maja do września.

Kąpiele wannowe wszelkiego rodzaju.

Urządzenie wytworne. — Ceny umiarkowane. 5364-st.-17.

Wszelkie wyroby nożownicze, sporządzane z najlepszej stali, poleca znany z rzetelnosci zakład p. **K. Hauswalda w Stanisławowie.** Przy nadchodzącym sezonie wiosennym zwracamy uwagę p. p. ogrodników i gospodarzy na powyższą firmę, u której zaopatrzyć się mogą w najlepsze narzędzia stalowe ogrodnicze, które są tańsze i lepsze od wszelkich zagranicznych tego rodzaju wyrobów. Taż firma posiada wielki wybór najlepszych maszyn do sycia, wielki wybór naczyń kuchennych i skład wszelkich wyrobów koszykarskich, wózków dzieciennych, polecając takowe po najumiarkowańszych cenach. (5576-3-2).

P. T., życzącym posiadania najlepszych instrumentów muzycznych, polecamy z całą sumiennoscia jedyny największy w Galicji skład fortepianów, harmonji, pianin, cyter, arystonów i wielu innych instrumentów muzycznych pod firmą p. p. **Sidorowicza i Siwińskiego w Stanisławowie** istniejący. Firma powyższa daje wszelką gwarancję, co do dobroci zakupionych u niej instrumentów, albowiem pan Sidorowicz znany powszechnie muzyk i autor wielu kompozycji na fortepian, zaś p. Siwiński przez wiele lat, pracując poza granicami w zakładach fortepianów, dają najlepszą rękomię P. T. interesowanym, którzy w najdogodniejszy sposób nabywać mogą instrumenta, jak: za gotówkę, na spłaty ratami, zamianę. Wszelkie restaurowanie fortepianów uskutecznią się najdokładniej i po cenach umiarkowanych. (5578-3-2).

Mam zaszczyt niniejszem zawiadomić, że po ukończeniu specjalnych studjów i po złożeniu fachowych egzaminów przy c. k. uniwersytecie w Wiedniu, osiadłem stale, jako dentysta w Przemyślu ulica Wodna l. 38.

W zakres sztuki dentystycznej wchodzić będzie:

1. Leczenie i operacje wszelkich chorób jamy ustnej.
2. Wyjmowanie zębów po znieczuleniu kokainą, lub gazem rozweselającym.
3. Plombowanie kauczukiem, emalją, srebrem i złotem.
4. Czyszczenie zębów i znieczulanie wszelkich bólów tychże.
5. Sztuczne zęby i całe szczęki podług najnowszego systemu amerykańskiego, oparte na ciśnieniu powietrza.

Z szacunkiem:

P. Schnitzer.

dyplomowany dentysta

c. k. uniwersytetu we Wiedniu.

5396-4-4.

J. NEUBERGER i SKA
Lwów
ulica Grodecka l. 26
otworzyli z dniem 1. Marca r. b.
Wyłączny skład dla Galicji i Bukowiny fabryki maszyn rolniczych, motorów parowych, odlewni żelaza i metalu
F. Wichterlego
w Prościejowie (Prossnitz).
Polecają: wszelkie maszyny i narzędzia rolnicze, pasy, węże gumowe, oliwę do maszyn, artykuły techniczne, wagi do ważenia bydła i dziesiętne, sikawki, pompy do spirytusów i wina.
Sztuczne nawozy i t. p.
Zalety naszych wyrobów są:
Wszystkie ramy i podstawy do maszyn wyłącznie z drzewa dębowego, Odlew czysto angielski, Wszelkie panewki z najlepszego metalu.
Polecamy się łaskawym względem szanownych odbiorców.
(5583 — 7 — 1)

Piekarnia Marcina Czyżeka
we Lwowie poleca
najlepsze pieczywo zwyczajne i luksusowe, krajowe i zagraniczne w ogólnosci — specjalnie zaś znane z wytworzonego smaku i nader łatwej strawności. **Sucharki higieniczne i luksusowe** zalecane Szan. P. T. Publiczności przez pierwszorzędną powagę lekarską i odszczególnione medalem zasługi na wystawie przyrodniczo-lekarskiej w Krakowie w r. 1891. — jako też codziennie świeży **chleb Grahama.**
Zamówienia na prowincje uskutecznią się odwrotną pocztą.
Sklepy własne: Rynek l. 37, ul. Jagiellońska l. 6. ul. Żółkiewska l. 107
Z poważaniem **Marcin Czyżek.**
5536-?-3.

Galicyjski Bank kredytowy
począwszy od 1. lutego 1890 roku wydaje
4⁰/₁₀₀ Asygnaty kasowe
z 30-dniowym wypowiedzeniem i
3¹/₂⁰/₁₀₀ Asygnaty kasowe
z 8-dniowym wypowiedzeniem.
Wszystkie zaś znajdujące się w obiegu **4¹/₂% Asygnaty kasowe** z 90-dniowym wypowiedzeniem oprocentowane będą **począwszy od d. 1. maja 1890. po 4% z 30-dniowym terminem wypowiedzenia.**
Lwów dnia 31. stycznia 1890.
5480-st. **Dyrekcja.**
(Przedruk nie będzie opłacony).

Nowo otworzone Pierwsze polskie Przedsiębiorstwo wysyłkowe (Versandt-Geschäft)
Albina Krajewskiego
w Wiedniu I. Gisellastr. Nr. 1.
poleca taniej jak wszędzie:
Kasy żelazne rzeczywiście ogniotrwałe Nr. 0 65 złr., Nr. 0¹/₂ 78 złr., Nr. 1 100 złr., Nr. 2 120 złr., Nr. 3 135 złr., Nr. 4 160 złr.
Latarnie stajenne, gospodarskie i domowe na naftę, oliwę lub świecę po 60, 80 ct., 1 złr., 1 złr., 40 ct., 1 złr. 70 ct. i 2 złr.
Pochodnie naftowe do robót i jazdy nocej, sztuka 80 ct.
Maszyny do prania białizny, najpraktyczniejszej konstrucji po 28, 32 i 39 złr.
Wyżymaczki do wyciskania wody z białizny z wałcami gumowymi po 9 złr., 10 złr. 50 ct., i 13 złr.
Artykuły gumowe i z kauczuku, tak chirurgiczne, jak i techniczne. (Cennik na specjalności gumowe wysyłam gratis i franco).
Farby artystyczne — malarskie, lakiernicze i wszelkie przybory do malowania.
Artykuły gospodarsze, gorzelniarne, browarnicze, rolnicze i domowe — słowem wszystko, co kto tylko potrzebuje dostarczam **taniej i lepiej**, jak wszystkie firmy w miastach i miasteczkach.
Z poważaniem
5569-10-3 **Albin Krajewski**

Salomona Hut Hotel Warszawski
w Krakowie, ul. Dietla
urządzony z komfortem i wygodami z dobrą restauracją, poleca się P. T. podróżującym. (5448-8-8)

Pierwszy krakowski Zakład chemiczny
czyszczenia i farbowania za pomocą pary (5541-4-2).
w Krakowie, ulica Grodzka Nr. 15., naprzeciw kościoła św. Piotra.
Prowadzę fabrykę od dnia 10. stycznia 1892 r. samodzielnie i proszę o dotychczasowe względy.
Z uszanowaniem: **H. Hecker.**

Słomiane opakowania do wszelkich flaszek
poleca
pierwsza galicyjska fabryka Gustawa Lazara
w Krzeszowicach.
Cenniki wysła franco odwrotną pocztą. 5411-40-12.

A. J. Neuberg
Zegarmistrz
w Jarosławiu.
Skład wszelkich zegarków i zegarów, oraz wielki wybór towarów złotych, srebrnych i jubilerskich.
Wszelkie reperacje tego zawodu wykonuje tanio pod gwarancją.
5551-4-2.

ANTONI ROZMANIT

KRAKÓW.

Fabryka parowa
Cykorji, Surogatów kawy
i kawy figowej

w Rakowicach pod Krakowem

Wyrabia z produktu surowego własnej plantacji wszelkie gatunki Cykorji i sztucznej Kawy, odznaczające się bogactwem części pożywnych, tudzież doskonałym smakiem i zapachem.

Fabryka poleca przedewszystkiem:

Surogat Kawy w pudełkach (szufladkach).

Surogat Kawy w szklankach.

Kawę śrutową francuską Rozmanita.

Cykorję krakowską gorzką.

Kawę figową.

Cykorjową Kawę perłową.

Kawę krakowską w skrzyneczkach wyborową. 5439 st. — 7

Zalecając wyroby mojej fabryki przewyższające zaletami wszelkie tego rodzaju produktu zagraniczne, żywię nieplonną nadzieję, że Panie Gospodynie nasze, które otaczają zawsze i wszędzie swem życzliwym poparciem przemysł krajowy, zechcą i tu być pomocnikami w popieraniu i rozpowiększeniu wytworów moich.

Do nabycia we wszystkich handlach.

Bernhard Halpern
zegarmistrz,
we Lwowie ulica Hetmańska 1. 10.
poleca swój obfity
Skład wszelkich zegarów kieszonkowych i ściennych.
Reperacje wykonuje rychło i tanio.
Na dwa lata gwarancja z wyjątkiem przypadku. 5512-8-8.

Pierwszy
Krajowy zakład
WYROBU GORSETÓW

we Lwowie ul. Jagiellońska 1. 2 naprzeciw Kasy Oszczędności.

Wyrabia gorsety najlepszego kroju, jako też higieniczne; gorsety i szelki do prostego trzymania się i w ogóle wszystko w zakres gorseciarski wchodzące.

Przyjmuje naprawy i pranie takowych. 5562-12-5.

BULJON
wyrobu
Kazimierzy Matczyńskiej
odznaczony wielkim medalem brązowym na wystawie w Krakowie 1891 r.
Nr. 00. z trufkami Ko 7 złr. 50 ct.
Nr. 1. z zwierzyny i drobiu " 6 " 50 "
Nr. 2. doskonały " 5 " 50 "
Dla chorych buljon z samego najdelikatniejszego ptactwa i drobiu, bardzo przez lekarzy polecany, po 10 złr. kilo. (5374-st.-27).
Ekstrakt mięsny na sposób Liebiga, słoiki po 70 ct.
Sprzedaje Zarząd dworu Łapszyn, p. Brzeżany i Dom komisowy Makowiecki i Spółka w Tarnopolu.

Dr. Marek Parnass
otworzył kancelarję adwokacką
w Tarnopolu. (5520-6-4)

Hurtowna pierwszorządna krajowa fabryka

wszelkich rękawiczek, bandaży, oraz wyrób szelek gumowych, pod firmą:

Antoniego Mirkiewicza

w Krakowie,

ul. Mostowa 1. 4, filja sprzedaży ul. Grodzka 1. 31,

poleca Szan. PP. Kupcom: rękawiczki wszelkich gatunków, maski, rękawiczki do fechtunku, paski i pantofle do gimnastyki. Rękawiczki gładkie: damskie, męskie i dziecięce, duńskie damskie, męskie i dziecięce, zamiszowe, czyli jelonkowe damskie, męskie i dziecięce, wojskowe, czyli uniformowe. Pranie rękawiczek wykonuje bardzo elegancko, czysto i prędko. Przyjmuje zamówienia na ubrania jelonkowe, prześcieradła, poduszki skórzane i gumowe, oraz inne rzeczy, w zakres rękawicznicy wchodzące.

Przy zamówieniach znaczny rabat, na życzenia, wysła w różnej ilości, nawet zagranicę, konkurując w cenach fabrycznych. 5571-10-3.

Założono w roku 1837

**Kompletne
Wyprawy ślubne**
od najskromniejszych do najbogatszych, po cenach stałych, najniższych, poleca magazyn
I. Drexlera i Synów
we Lwowie plac Kapitulny 1. 2.
Płótna z fabryki Langer i Synów, Stołowa bielizna z fabryki Regenharta, Łózka żelazne z fabryki Quittnera, Dywany z fabryki Grosseleja z Halifax, oraz wszelką Pościel t. j.: Kołdry, materace włosienne, poduszki, wkładki sprężynowe własnego wyrobu. 5535-12-9.

Założono w roku 1837

Założono w roku 1837

Baczność!
Józef Köhler
Fabryka rolet i żaluzji
w Koszynie koło Krosna,
poleca wszystkim pp. budowniczym, budującym, jakoteż P. T. Publiczności rolety i żaluzje w najlepszym wykonaniu. Rolety i żaluzje są zupełnie gotowe, że można je zaraz na okna powiesić.
Rolety od 90 ct. do 3 złr. za □ metr.
Żaluzje od 3 złr. 20 ct. do 5 złr. 50 ct. za □ metr.
Jako nowość polecam ścienne dywany, sporządzone misternie na drewnianych pręciach, których okiem nie można dojrzeć. Bardzo praktyczne są do sypialnych pokoi. Dywan szer. 80 długi 200 ctm. za 3, 3-50, 4-50 i 6 złr. Wzory i cenniki do dyspozycji. Wzory uprasza jednak franco zwrócić.
O łaskawe względy uprasza
Józef Köhler.
Agentów przyjmuje się zawsze pod korzystnymi warunkami. Moi zastępcy są uprawnieni przyjmować 10% zadatku, upraszam jednak na karze zamówienia dać sobie potwierdzić kwotę, jakoteż część, która mnie przypada, wyraźnie wypisać, ażeby nie mieć ze stronami żadnych nieprzyjemności. 5329-14-13.

**Elektrotechnik-mechanik
EDWARD GOTTLIEB**
(przedtem E. Prayer)
we Lwowie, ul. Sykstuska 1. 23
(dawniej gmach pocztowy),

wykonywa telefony, mikrofony, sygnalizacyjne elektryczne, czyli dzwonki domowe, maszyny lekarskie wszelkich systemów. — Zakłada gronochromy na budynkach i wierzach, kontrole elektryczne dla cegielni i fabryk. Podejmuje się konstrukcyj mechanizmów i wynalazków z zachowaniem najściślejszej tajemnicy. — Przyjmuje zamówienia i naprawy wchodzące w zakres fizyki, mechaniki, miernictwa i przyrządy lekarskie — po cenach nader przystępnych. 5563-10-5.

**Skład herbaty rosyjskiej
„Rodus“**
Kraków, ul. Krupnicza 1. 15.
Polece takową po cenie 2, 2-40, 3, 3-60 i 4-80 za funt wagi rosyjskiej
Okruchy najlepsze funt 1-60.
Skład komisowy dla Wiednia:
Albin Krajewski
Wien. I. Giselstrasse 1.
5550-4-4

TYLKO vis-a-vis Kościół św. Anny.
BIURO
„Pierwszorządnych kopalń węgla kamiennego i koksu“
we Lwowie
sprzedaje
Najlepszy Węgiel kamienny i koks z kopalń górno szlązkich, tak całym wagonami dla wszelkich fabryk, gorzelni, cegielni, browarów, młynów parowych i t. p. jakoteż w mniejszych ilościach do opalania pieców po cenie 65 i 70 ct. za 50 kgr. z dostawą do domu
Zamówienia, także telefoniczne i listowne skuteczniejszą się sumiennie i bezwzględnie
Biuro pierwszorządnych kopalń węgla kamiennego i koksu H. Dattnera, ul. Grodecka 1. 3. a I. piętro Nr. telefonu 390.
Główny skład na dworcu kolei Karola Ludwika i przy ulicy Grodeckiej 1. 3. a.
(5522-12-11)
Wyroby masarskie różnorodne, smacznie przyrządzane, zawsze świeże, po cenach umiarkowanych, poleca Gadziński w Gródku (koło Lwowa). 5553-4-2.

Nowo otwarty Handel ALEKSANDRA MERCA

w Krakowie, ul. Szewska, L. 8
poleca

Towary Kolonialne wyborowej jakości.

Herbaty chińskie i rosyjskie, Świec stearynowe, Koniak francuzki, Kawior astrachański, Ryby marynowane, Ryby w oliwie, Ryby wędzone, Delikatesy wszelkie, Likieri francuzkie, Likieri szwajcarskie, Wódki łańcuckie, Wódki gdańskie, Wódki izdebnuckie, Wina węgierskie, Wina austrjackie, Wina zagraniczne, Wędliny i wyroby z mięsa, Sery wszelkie, Piwa i Portery.

Obok handlu (5544-6-3).

**gustownie urządzone
pokoje do śniadań i kolacyj.**

Wzorowo prowadzona kuchnia, dostarcza wszelkie potrawy i przysmaki.

Ceny przystępne, zamówienia zamieszowe wykonuje szybko i dokładnie.

**3% Losy austriackiego Zakładu
kredytowego ziemskiego**

sześć (6) ciągnięć rocznie

główna wygrana:

50.000 złr. a. w.

**4% Losy węgierskiego Banku
hipotecznego**

trzy (3) ciągnięcia rocznie

główna wygrana:

50.000 złr. a. w.,

jakoteż wszelkie losy Czerwonego Krzyża i serbskie 10 frankowe sprzedaje najtaniej

Sokal i Lilien
dom bankowy i kantor wymiany.

Zlecenia z prowineji wykonujemy bezzwłocznie niedoliczając prow zji, a na żądanie zaliczkę (5485-st.)

Pierwsza galicyjska
Fabryka korków katalońskich
założona w roku 1877.

L. J. Malewski
we Lwowie
ulica Ormiańska 1. 12.

Poleca wyrabiane w swej fabryce korki do beczek i butelek, w najlepszej jakości i tańsze od zagranicznych, także drzewa korkowe i koła do mielenia jagieł, podszwy i koreczki damskie. — Przestrzegam P. T. Szan. Publiczność przed nasładownictwem, które nie wychodzi na korzyść odbiorców. 5533-12-5.

**Sztuczne
Zęby i Szczęki,**
jako też:
wszelkie reperacje zębów sporządza się podług najnowszego systemu trwale i tanio w Atelier
M. Reischera
we Lwowie ul. Wałowa 1. 15.
5575-12-3.

Na porę wiosenną!
nadejdzie wkrótce wielki, świeży transport
najnowszego fasonu i koloru
Krawatów,
różnej ceny i najróżnorodniejszego gatunku, do znanego, galanteryjnego magazynu
M. Wein
we Lwowie,
plac Trybunalski 1. 1.
5573-4-3.